



ANUL XX

Numărul 67, Martie 2015

<http://www.cardioportal.ro>

InfoCard

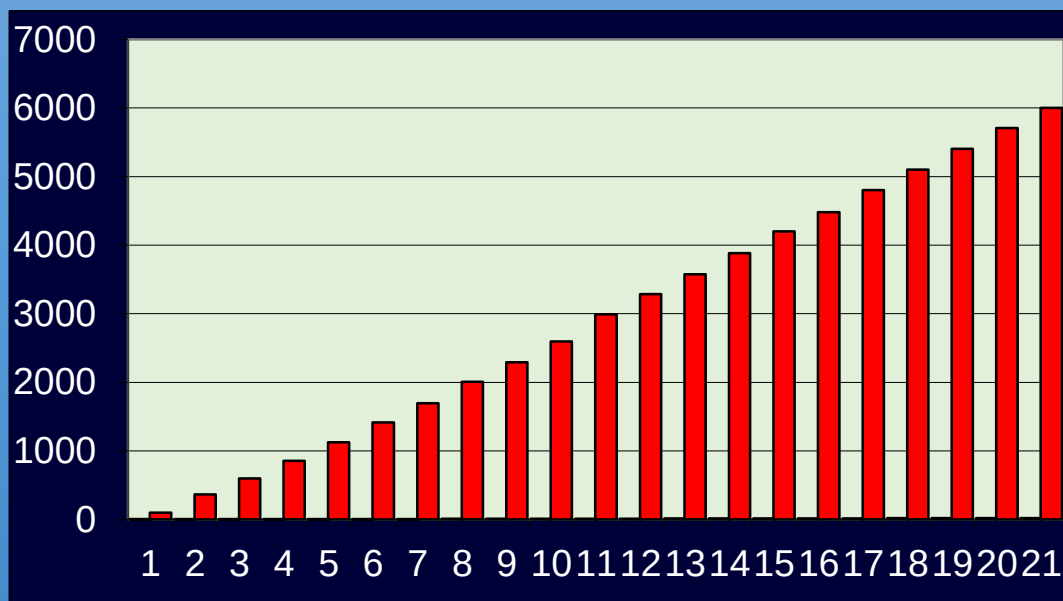
Publicație a Societății Române de Cardiologie

prima apariție în decembrie 1994

CUPRINS

- ❑ CAMPANIA „INFARCT – EXTREMĂ URGENTĂ!”
- ❑ LANSAREA APLICAȚIEI DE AUTO-DIAGNOSTIC A HIPERTENSIUNII ARTERIALE
- ❑ CURSURI SRC
- ❑ CONFERINȚA NAȚIONALĂ A GRUPURILOR DE LUCRU 2015
- ❑ SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL DE CARDIOMIOPATIE HIPERTROFICĂ

Campania Google AdWords “INFARCT- EXTREMA URGENTA!”:
evolutia accesarilor site-ului dedicat, in primele 21 de zile de la lansare



Redactor Șef
Prof. Dr. Carmen Ginghină

Secretar
Dr. Mihaela Rugină

Fondator
Prof. Dr. Eduard Apetrei

Redactor
Dr. Cosmin Călin

CUVÂNTUL PREȘEDINTELUI

„TOTUL PENTRU INIMA TA!” – CAMPANIA SOCIETĂȚII ROMÂNE DE CARDIOLOGIE

Stimați Colegi,

Strategia de tip „Cardiologie aplicată” începe să capete tot mai multe forme concrete de exprimare. În acest sens aș sublinia, în primul rând, cele nu mai puțin de 9 cursuri ale SRC și ale Grupurilor sale de Lucru care s-au desfășurat în luna Martie. Așa după cum veți putea constata din materialele prezentate în acest număr al INFOCARD toate aceste cursuri, eforturi de educație medicală continuă în care SRC a excelat în ultimii ani, s-au bucurat de un număr record de participanți.

În paralel și la fel de importantă este conturarea campaniei „TOTUL PENTRU INIMA TA!”. Promovată de SRC, Fundația Română a Inimii, Inițiativa „Stent for life”-Romania și Consiliul Național Român de Resuscitare - această campanie are scopul de a contribui, prin educație, la conștientizarea publicului larg, la formarea unei noi mentalități care să pună în centrul preocupărilor grija pentru propria stare de sănătate. Ținta principală a acestei campanii o reprezintă generațiile tinere. Campania se bazează pe o platformă on-line “TOTUL PENTRU INIMA TA!” plasată pe un server de educație accesat de pacienți (.edu)

Platforma va avea mai multe "compartimente":

a). Hipertensiune (aplicația de autodiagnostic a HTA), **b). Sedentarism** (site-ul Athletic CardioClub în curs de dezvoltare). **c) Infarct- extremă urgență;**
d). Colesterol; e). Diabet; f). Tabagism.

În acest moment :

1) Campania "INFARCT EXTREMĂ URGENTĂ - SUNA IMEDIAT LA 112" a fost declanșată pe trei căi:

a)- **promovarea spotului SRC** "Infarct-sună imediat la 112". Conform sponsorizării Astra-Zeneca SRC a achiziționat spațiu de promovare la peste 10

televiziuni, până în Mai 2015;

b)- aplicație (acceptată în mai puțin de 24 de ore !) tip Google AdWords de promovare a acestei campanii. Interesul s-a dovedit a fi maxim, în primele 12 zile de la debutul aplicației am înregistrat deja peste 3500 de vizionari;

c)- în stadiu avansat este crearea componentei on-line a campaniei care conține un material educativ specific plus o secțiune la care se așteaptă întrebări din partea publicului.

În același context și sub umbrela Inițiativei „Stent for Life” - Romania la Iași s-a desfășurat o „Masă rotundă” (în adevăratul sens al termenului) care a reunit Șefii secțiilor de Cardiologie din Moldova. Întâlnirea a fost un excelent prilej de a identifica soluții de depășire a problemelor curente care apar în asistarea pacienților care pot beneficia prin implementarea Programului Național de Tratament Intervențional în STEMI.

2). Aplicația de autodiagnostic al HTA este funcțională (www.tensiuneamea.ro);

3). Aplicația Google-AdWords Athletic CardioClub inițiată în ianuarie 2015 evoluează, și ea, excelent. Am depășit 22.000 de vizitatori + 20 de noi membri ACC în ultimele 3 săptămâni.

4. În cooperare cu Societatea de Pneumologie suntem pe cale de a finaliza petiția având drept obiectiv respectarea în spațiile publice a prevederii legii antifumat și, prin aceasta, asigurarea protecției nefumătorilor.

5. Au fost finalizate cele 8 broșuri educative ale SRC. Ele vor fi structurate și pentru platforma on-line.

Societatea Română de Cardiologie se mișcă!. Rapid!

Gabriel Tatu-Chitoiu

CAMPANIA „INFARCT – EXTREMĂ URGENTĂ!”



SOCIETATEA ROMANA DE CARDIOLOGIE

Acasa Despre SRC Noutati Membri Grupuri de lucru Congrese Educational Resurse Log Out

Contul meu Cursuri online Studii Forum Plata cotizatie Date personale

Recunoaste si actioneaza

Cum recunosc infarctul de miocard?

Ce trebuie sa fac in fata unui infarct de miocard?

Despre Infarct

Ce este si cum se produce infarctul de miocard?

De ce este infarctul de miocard o extrema urgenta?

Ce se va intampla cu pacientul dupa ce va fi preluat de echipajul ambulanței?

Ce se va intampla cu pacientul dupa ce va fi internat?

INFARCT-EXTREMA URGENTA !

N-am mai simtit asa ceva... Ce-o fi? Uneori in piept ma apasa, ma striveste... Durerea se duce in umeri, in spate... Mi-e greata! O fi vreo indigestie? Iar a inceput! Abia respir, parca m-ar strange cineva de gat!

Folositi aceasta aplicatie! Ea va ofera datele esentiale care sa va permita sa recunoasteti semnele unui infarct de miocard, sa actionati coerent in preajma unui pacient cu infarct si sa apelati rapid Serviciul Medical de Urgenta 112. Procedand asa puteti salva multe vietii!

Stiati ca...

- Stiati ca infarctul miocardic (atacul de cord) si accidentul vascular sunt principalele cauze de deces in Romania ?
- Stiati ca un pacient cu infarct are sanse MAJORE de a fi salvat si de a fi recuperat daca ajunge la spital in primele 4-6 ore de la debut ?

O campanie a Societatii Romane de Cardiologie impreuna cu:

Fundatia Româna a Inimii, Institutul Stent for Life - România, Consiliul Național Român de Resuscitare

Campaia „INFARCT-EXTREMA URGENTĂ!” este una dintr-o serie de campanii coordonate de SRC în parteneriat cu Serviciul Medical de Urgență și Fundația Română a Inimii

este dat de timpul lent de reacție al pacientului său al anturajului său.

Campania „Infarct - extrema urgenta!” se desfășoară pe trei direcții: 1. Difuzarea la un număr de peste 10 stații TV cu acoperire națională a unui spot de 37 de secunde în care binecunoscutul actor Florin Zamfirescu joacă rolul unui pacient cu infarct de miocard. Spotul este extrem de sugestiv asupra semnelor tipice de infarct; 2. O campanie on-line gazduită de site-ul CARDIOPORTAL al SRC, în cadrul căreia poate fi vizualizat atât spotul menționat mai sus cât și un material explicativ (scris și imagine); 3. Mediatizarea campaniei on-line prin intermediul grant-ului Google AdWords pe care SRC l-a câștigat în

mai puțin de 24 de ore de la lansarea aplicației sale. Acest program oferă SRC spațiu de publicitate pentru campania „Infarct – extremă urgentă!” în valoare de 10.000 de dolari pe lună. Această aplicație are un succes fantastic, încă de la lansarea sa: matematic, în cele 24 de ore ale unei zile aplicația apare a fi la fiecare 5 minute. În realitate numărul celor care accesează aplicația este atât de mare încât pragul maxim de accesări permis de programul AdWords este atins până la orele prânzului! În acest mod, la sfârșitul primelor trei săptămâni de la lansare aplicația a fost accesată de 6000 de vizitatori (figura atașată). Mulțumim pe această cale Companiei Astra-Zeneca pentru sprijinul financiar care a făcut posibilă declanșarea Campaniei „Infarct-extremă urgentă!” la stațiile TV și în mediul on-line precum și entuziastei echipe tăcute care asigură succesul aplicației Google AdWords.

Dr. Gabriel Tatu-Chițoiu

La mijocul lunii Martie 2015 a fost lansată Campania „Infarct – extremă urgentă!”, inițiată de Societatea Română de Cardiologie, Fundația Română a Inimii, Inițiativa „Stent for Life”-România și Consiliul Național Român de Resuscitare. Această campanie, care este una dintre componentele Campaniei mai largi denumită „Totul pentru inima ta!”, are drept obiectiv conștientizarea publicului larg asupra importanței recunoașterii rapide a semnelor infarctului de miocard și apelării imediate, prin numărul de telefon 112, a Serviciilor Medicale de Urgență. Necesitatea inițierii acestei campanii este dictată de identificarea următoarelor două realități din comportamentul cotidian al publicului larg:

1. Completa ignorare a semnelor infarctului de miocard; 2. Lipsa de conștientizare a riscului major de deces prin infarct. Din aceste motive apelarea Serviciilor Medicale de Urgență de către publicul larg se face extrem de tardiv, în foarte multe cazuri. Practic, 60% din timpul care se pierde de la debutul semnelor de infarct și până la inițierea tratamentului

LANSAREA APLICAȚIEI DE AUTO-DIAGNOSTIC AL HIPERTENSIUNII ARTERIALE

www.tensiuneamea.ro

În contextul unui proiect mai mare “Totul pentru inima ta” realizat de Societatea Română de Cardiologie, Grupul de Lucru de Hipertensiune Arterială a realizat sub îndrumarea Președintelui SRC un site dedicat auto-măsurării tensiunii arteriale și auto-diagnosticului hipertensiunii arteriale. La acest moment principala funcționalitate a site-ului este îndrumarea utilizatorului în câțiva pași simpli pentru a-și măsura la domiciliu valorile tensionale, respectând regulile impuse de cele mai recente ghiduri europene. În funcție de acestea, utilizatorul primește feedback fiind îndrumat, atunci când este necesar, să se adreseze medicului dacă valorile tensiunii sale arteriale depășesc limitele normale. Site-ul educă utilizatorul în privința pregătirii necesare înaintea unei măsurători, a posturii recomandate dar și a dispozitivelor validate pentru auto-măsurarea tensiunii arteriale. Toate măsurătorile realizate rămân disponibile în jurnalul utilizatorului pentru ca acesta să le poată accesa în viitor și pentru a putea urmări evoluția în timp a valorilor sale tensionale. În plus, acestea pot fi descărcate de pe site și printate, fiindu-i utile la un eventual consult medical. În viitor, realizatorii site-ului își propun să dezvolte acest proiect pentru a oferi cât mai multe informații

utilizatorului despre riscul la care este supus când dezvoltă hipertensiune arterială. Populația țintă căreia i se adresează acest site sunt în special adulții tineri (18-45 ani), care au cunoștințe de bază în utilizarea computerului și navigarea pe internet, persoane active și în general mai receptive la recomandările de schimbare a stilului de viață. În această populație intervenția pe factorii de risc cardiovascular se face cu mai mare ușurință, timpuriu, înainte să apară complicațiile hipertensiunii și afectarea asimptomatică de organ țintă. Cu cât intervenția este mai precoce cu atât efectul campaniilor de prevenție este mai eficace. Păstrând un jurnal al utilizatorului acest proiect poate fi de mare utilitate și medicilor (în special specialiștii în medicină de familie) care pot îndruma pacientul către site, unde primește toate informațiile necesare pentru a-și monitoriza tensiunea arterială la domiciliu, urmând ca la consulturile ulterioare să discute împreună rezultatele monitorizărilor.

Grupul de Lucru de Hipertensiune Arterială a lansat proiectul și a început popularizarea site-ului www.tensiuneamea.ro sâmbătă 14 martie 2015 în cadrul unui simpozion dedicat cercetării medicale clinice HEART Symposium organizat de Scientific Organization of Medical Students în colaborare cu Spitalul Clinic de Urgență București.

Feedback-ul utilizatorilor este extrem de important pentru evoluția acestui proiect. Pentru aceasta Grupul de Lucru de Hipertensiune Arterială așteaptă sugestii pe adresa GLHTA@cardiportal.ro.

Dr. Emma Țintea
Dr. Gabriel Tatu-Chițoiu



INIȚIATIVA “STENT FOR LIFE” – ROMÂNIA LA IAȘI

Vineri 20 Martie s-a desfășurat la Iași o întâlnire inedită a Șefilor Secțiilor de Cardiologie din Moldova dedicată identificării problemelor existente în desfășurarea Programului Național de Tratament Intervențional a pacienților cu STEMI. Întâlnirea s-a desfășurat sub „umbrela” Inițiativei Europene „Stent for Life” la care România a aderat în anul 2010.

Întâlnirea a fost o „masă rotundă” în adevăratul sens al cuvântului la care au participat: Prof. Dr. Cătălina Arsenescu-Georgescu (Iași), Prof. Dr. Diana Cimpoeșu (Iași), Conf. Dr. Antoniu Petriș (Iași), Dr. Gabriela Omete (Iași), Dr. Cristea Carmen (Iași), Șef de lucrări Dr. Liviu Macovei (Iași), Dr. Igor Nedelciuc (Iași), Dr. Mihai Crețeanu (Suceava), Dr. Manuela Martin (Piatra Neamț), Dr. Smaranda Gârbea (Târgu Neamț), Dr. Gheorghe Dascalu (Vaslui), Dr. Elena Bilbor (Bacău), Dr. Ion Sîrghiuță (Onești), Dr. Eugenia Nechita (Galați), Dr. Vasile Lepădatu (Adjud) și Dr. Gabriel Tatu-Chițoiu (București)



Întâlnirea (moderată de Dr. Gabriel Tatu-Chițoiu și Prof. Dr. Cătălina Arsenescu-Georgescu) s-a dovedit a fi un excelent prilej de scoatere în evidență a două realități esențiale:

1. Creșterea netă a gradului de „încărcare” cu pacienți STEMI a centrului de Cardiologie Intervențională de la Institutul de Boli Cardiovasculare din Iași, practic singurul centru existent din Moldova care primește pacienți din toate celelalte județe;



2. Activitatea (importantă !) a centrului privat de la Suceava care a preluat pacienții din județ pe baza unui program public-privat susținut financiar de autoritățile locale.

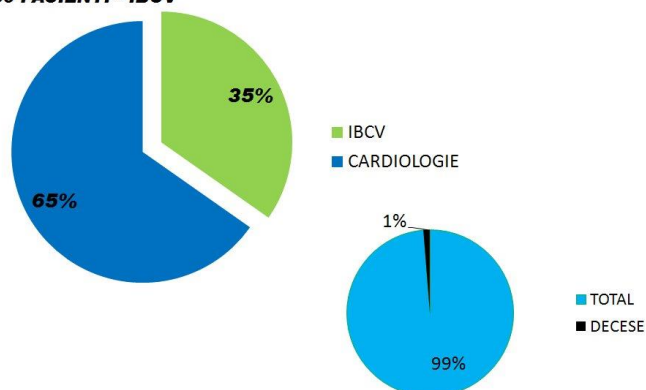
Cu același prilej, soluțiile care s-au desprins la sfârșitul celor patru ore de discuții și care pot contribui la ameliorarea asistării pacienților cu STEMI au fost următoarele:

1. Necesitatea amplasării strategice a ambulanțelor astfel încât timpul de ajungere la caz să fie cât mai scurt;
2. Utilizarea de rutină a trombolizei la toți pacienții la care timpul de transport estimat până la centrul de PCI de la Iași (sau București) depășește 2 ore de la primul contact medical;
3. Utilizarea intensivă a telemedicinii pentru confirmarea rapidă a diagnosticului de STEMI;
4. Transportul pacienților cu diagnostic clar de STEMI direct în Laboratoarele de Cardiologie Intervențională, fără a mai întârzia în Unitățile de Primiri Urgență;
5. Transportul precoce al pacienților cu STEMI stabili după tratament intervențional la spitalele teritoriale în vederea decongestionării centrului de PCI;
6. Ameliorarea comunicării între secțiile de cardiologie, pe de o parte, și între cardiologi și medicii de medicină de urgență, pe de altă parte.

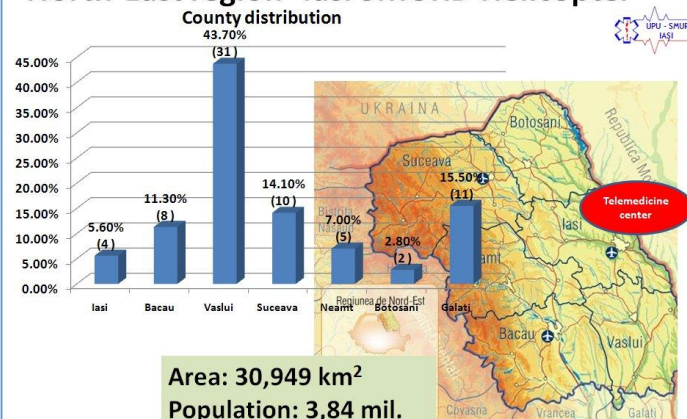
Dr. Gabriel Tatu-Chițoiu

CLINICA IN CARE AU FOST INTERNATI DUPA DIAGNOSTIC in UPU:

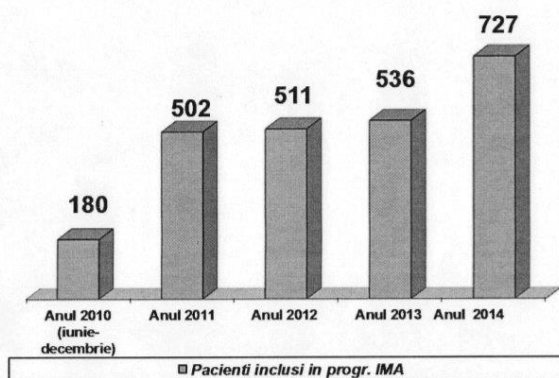
- 153 PACIENTI - CARDIOLOGIE SPITAL SF. SPIRIDON;
- 80 PACIENTI - IBCV



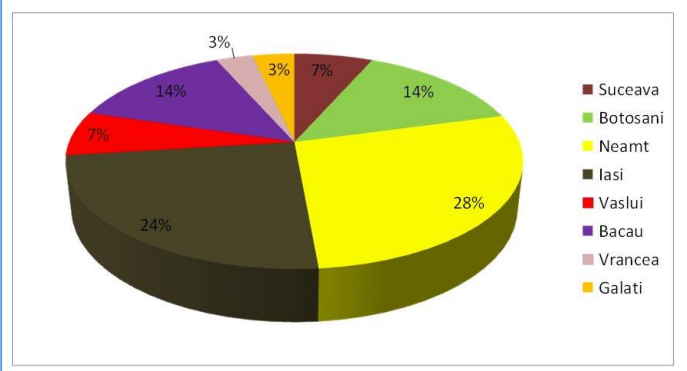
**April 2011- April 2014 – 154 STEMI patients
North-East region- Iasi SMURD Helicopter**



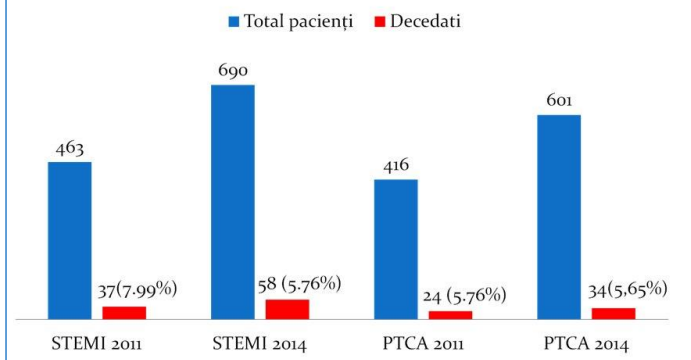
Numar pacienti cu IMA (in primele 12ore) tratati prin interventii coronariene percutane



**Adresabilitate STEMI–
distributia pe județe**



STEMI 2011 vs STEMI 2014



Cardiologia clinică în Suceava

Tratamente aplicate 2012 septembrie – 2015 februarie

PCI + PCI amanata : 508
Mortalitate : 5,2 %
Tromboliza : 5 , decese : 2
Transferuri la Iasi : 11



Dr. Mihai Crejeanu
Spitalul Județean de Urgență "Sfântul Ioan cel Nou", Suceava

CURS HIGHLIGHTS

REVASCULARIZAREA MIOCARDICĂ – DE LA GHIDURI LA PRACTICĂ

13 martie 2015, Timișoara



În 2014, s-au împlinit 50 de ani de la prima intervenție de bypass aortocoronarian. În acest timp, revascularizarea chirurgicală și cea intervențională, prin angioplastie coronariană percutană, au devenit arme redutabile în tratamentul cardiopatiei ischemice. Revascularizarea miocardică a dus la salvarea a milioane de vieți ale pacienților ce suferă de cardiopatie ischemică, însă e utilizată uneori și nejustificat, după cum arată unele studii. Ghidul de revascularizare miocardică elaborat de Societatea Europeană de Cardiologie împreună cu Asociația Europeană de Chirurgie Cardio-Toracică în 2014 încearcă să fie un îndreptar pentru utilizarea optimă a acestor tehnici.

Cursul desfășurat la Timișoara a fost organizat de Grupul de Lucru de Cardiopatie Ischemică al Societății Române de Cardiologie cu scopul tocmai de a demonstra aplicabilitatea practică a acestui ghid important.

Cursul a fost deschis de conferința prof. dr. Lucian Petrescu care a făcut o trecere în revistă a noutăților aduse de studii și ghiduri în revascularizarea miocardică.

Prima sesiune a fost dedicată identificării pacientului la risc și explorării neinvazive. Prof. dr. Tiberiu Nanea a arătat cum mijloacele clinice clasice, adică anamneza și examenul clinic, împreună cu electrocardiograma și ecocardiografia, pot identifica majoritatea pacienților cu cardiopatie ischemică aflați la risc. Aplicarea corectă a acestor tehnici aflate la îndemâna fiecărui cardiolog și o judecată clinică adecvată sunt esențiale în diagnosticul și tratamentul cardiopatiei ischemice. În continuare, dr. Daniel Gherasim a reliefat locul testului de efort ECG în diagnosticul și prognosticul cardiopatiei ischemice, totul exemplificat cu numeroase cazuri personale. Indicația și mai ales interpretarea testului de efort sunt mai importante în țara noastră, în condițiile lipsei relative a altor tipuri de teste de stress. Dr. Andreea Călin ne-a prezentat ecocardiografia de stress, tehnică mai sensibilă și mai specifică decât electrocardiograma de efort. Ecocardiografia de stress este o investigație disponibilă în câteva centre din țară, însă mult prea puțin față de necesar. Dezvoltarea acesteia este posibilă, investițiile fiind relativ mici: un ecocardiograf performant, un ecocardiografist bine antrenat în această tehnică și...mult timp. În completare, dr. Rodica Dan ne-a prezentat alte tehnici de detectare și mai ales de cuantificare a ischemiei miocardice: scintigrafie cu talium sau tecnețiu (SPECT), tomografia cu emisie de pozitroni (PET), rezonanța magnetică (RM). Aceste tehnici sunt utile și în evidențierea miocardului hibernant, deci viabil. O subliniere trebuie făcută pentru RM, tehnică în plin avânt datorită calităților unice și care ar putea fi aplicată pe scară largă și în țara noastră, pe

infrastructura deja existentă. Dr. Camelia Nicolae a încheiat această sesiune printr-o prezentare de caz interactivă în care au fost testate cunoștințele pe care participanții le-au acumulat deja din conferințele precedente.

A doua sesiune a fost centrată pe rezolvarea ischemiei miocardice. Dr. Adrian Mereuță a prezentat rolul coronarografiei invazive – placa turnantă a investigațiilor pentru stabilirea atât a deciziei de revascularizare, cât și a metodei de realizare a acesteia. În multe cazuri însă, datele anatomice trebuiesc completate cu date fiziologice ce atestă importanța ischemiei. Aceste date se obțin prin măsurarea rezervei fracționale de flux (FFR), tehnică ce se poate efectua împreună cu coronarografia. Dr. Dan Deleanu a prezentat importanța din ce în ce mai mare a angioplastiei coronariene cu utilizarea stenturilor active farmacologic, fapt evidențiat și de către ghid. Folosirea testării fiziologice prin FFR conduce la o revascularizare mai eficientă, ce influențează favorabil prognosticul. Dr. Deleanu a subliniat încă o dată impactul semnificativ pe care l-a avut aplicarea în țara noastră a programului de revascularizare primară în infarct, chiar dacă acest program nu acoperă toate zonele geografice. Lucrarea efectuată de prof. dr. Marian Gașpar a arătat locul revascularizării chirurgicale care încă prezintă argumente puternice într-o perioadă când terapia intervențională este în plină expansiune. Chirurgia este superioară angioplastiei la pacienții cu leziuni complexe și diabet și unica soluție în caz de complicații mecanice ale infarctului miocardic acut. Cum putem trata pacienții care nu pot fi revascularizați? La aceasta întrebare a încercat să răspundă lucrarea efectuată de prof. dr. Daniel Lighezan, punând accentul pe terapia medicamentoasă.

Ultima sesiune a abordat revascularizarea miocardică în situații speciale, ilustrată prin prezentări



de cazuri. Prof. dr. Adina Ionac a prezentat o interesantă conferință despre rolul ecografiei în diagnosticul și stratificarea riscului în sindromul coronarian acut. Ecocardiografia este o investigație ce trebuie aplicată încă din camera de gardă pentru rafinarea rapidă a diagnosticului. Dr. Adrian Volcescu a exemplificat printr-o prezentare de caz revascularizarea efectuată la un pacient cu sindrom coronarian acut complicat prin șoc cardiogen. Dr. Laurențiu Pașcălu a prezentat rezolvarea intervențională într-un caz de diabet zaharat, iar dr. Mihaela Gheorghiu într-un caz de boală renală cronică. În final, dr. Daniel Brie ne-a exemplificat abordarea unui pacient cu leziuni concomitente coronariene și carotidiene. Toate cazurile au fost instructive și bine abordate, ceea ce nu înseamnă că nu au stârnit discuții și întrebări. Aceasta este de altfel și e specificul aplicării unui ghid în practică: în unele cazuri, aceeași recomandare poate fi interpretată diferit în funcție de abilitățile diagnostice și judecata clinică a diferiților medici. Dealtfel ghidurile nu reprezintă niște dogme, textul lor lăsând deseori porțița particularității clinice a cazului.

Dr. Adrian Mereuță

CURS - IMAGISTICA ÎN CARDIOMIOPATII

13 martie 2015, București

Pe data de 13 martie 2015 a avut loc la București cursul **Imagistica în Cardiomiopatii**, organizat de Grupul de Lucru de Ecocardiografie și alte Metode Imagistice al Societății Române de Cardiologie, sub îndrumarea directorilor de curs sl.Dr. Ruxandra Jurcuț și conf. Dr. Bogdan A. Popescu, un curs la care au fost invitați să prezinte doctori cu o vastă experiență, atât din întreaga Românie (București, Iași, Cluj, Timișoara), cât și din străinătate (Bruxelles).

Deși cursul a avut loc vineri, într-o zi de 13, acesta a avut un real succes, cu o prezență de aproximativ 170 de participanți, care au ascultat cu răbdare și entuziasm prezentările ce au avut loc de la ora 9 dimineața, până la ora 17.30 după-amiaza.

Prezentările au fost structurate în sesiuni dedicate diverselor familii de cardiomiopatii. Prima sesiune a fost dedicată **Imagisticii în Cardiomiopatia Hipertrofică**, începând cu o prezentare de caz susținută de dr. Magdalena Gurzun - un caz foarte bine documentat de cardiomiopatie hipertrofică obstructivă, al cărei obstrucție a fost tratată intervențional repetat prin ablație cu alcool de arteră septală, cu urmărire longitudinală completă imagistică, și care ne-a demonstrat că post ablație remodelarea VS este un proces evolutiv și că ne putem aștepta la scăderea gradientului intraventricular și la un interval mai lung de timp după ablație. Ulterior dl conf. dr. Bogdan A. Popescu ne-a prezentat foarte sistematic și didactic cum să evaluăm ecocardiografic un pacient la care suspectăm cardiomiopatie hipertrofică. Evaluarea ecocardiografică a fost completată de prezentarea dnei dr. Smarandita Lacau, care ne-a arătat rolul imagisticii prin rezonanță magnetică cardiacă în evaluarea pacienților cu hipertrofie de VS și modul în care IRM poate pune diagnosticul etiologic al hipertrofiei VS. În final, dna dr. Ruxandra Jurcuț ne-a prezentat modalitățile prin care putem face diagnosticul diferențial ecocardiografic al hipertrofiei de VS, prezentând elementele cheie care diferențiază cordul atletului, cordul hipertensiv și pacientul cu CMH și atrăgându-ne atenția asupra faptului că atunci când avem un pacient, mai ales bărbat cu hipertrofie de VS, ar trebui să ne gândim și la boli mai puțin frecvente, cum ar fi boala Fabry, dar al cărei prognostic este net influențat, dacă



diagnosticul este pus la timp. Sesiunea a adus în prim plan și particularitățile noii definiții a CMH privind formele cu mutații sarcomerice și nesarcomerice, respectiv formele asociate unor boli infiltrative sau de depozit.

În partea a doua a cursului a urmat **Imagistica în cardiomiopatia dilatativă**, cu un caz foarte elegant ilustrat de cardiomiopatie dilatativă familială prezentat de dna dr. Carmen Beladan, urmat de o prezentare completă despre evaluarea ecocardiografică a pacientului cu cardiomiopatie dilatativă susținută de conf. dr. Adriana Iliesiu. Dr. Dragos Cozma ne-a prezentat rolul imagisticii în pregătirea și urmărirea pacienților pentru resincronizare cardiacă la pacienții cu cardiomiopatie dilatativă subliniind noutățile ultimelor studii, care au arătat că resincronizarea la pacienții cu QRS îngust nu este indicată, și că deși ecocardiografia are un rol cu totul și cu totul deosebit în evaluarea criteriilor de asincronism atrioventricular, intraventricular și interventricular, indicațiile de CRT se bazează încă numai pe clasa NYHA, FE, durata și

morfologia QRS. O prezentare extrem de interesantă a avut-o dna dr. Mihaela Grecu, din punctul de vedere al aritmologului, care a ridicat un semn de întrebare în ceea ce privește fracția de ejecție VS ca unic indicator al necesității de resincronizare sau implantare de ICD la pacienții cu CMD, arătându-ne prin imaginii cartografice, cum o cicatrice neomogenă la un pacient cu o FE > 35% poate fi mai aritmogenă decât o cicatrice mare și omogenă la un pacient cu disfuncție sistolică severă.

În partea a treia a cursului au fost prezentate **cardiomiopatii “mai rare”**. Dna dr. Mihaela Amzulescu ne-a atras atenția asupra cardiomiopatiei prin noncompactare, și ne-a subliniat că criteriile ecocardiografice Chin și Jenni au fost validate pe un număr mic de pacienți, iar criteriile IRM nu sunt prezente în totalitate la acești pacienți, și că uneori mulți pacienți pot prezenta aspect ecografic de cardiomiopatie prin noncompactare (mai frecvent la atleți și gravid), așa încât că atât timp cât FE este în limite normale, acest aspect ecocardiografic ar putea fi o altă variantă de prezentare a țesutului cardiac, fără să exprime un neaparat un proces patologic. O altă cardiomiopatie mai puțin frecventă, dar la care ar trebui să ne gândim mai ales ținând cont de faptul că este responsabilă de 20% din morțile subite în timpul efortului este displazia aritmogenă de VD, iar dr. Cristian Mornoș ne-a exemplificat atât modificările ecocardiografice cât și cele IRM care pun diagnosticul. Având în vedere numărul din ce în ce mai mare de cancere și apariția unei noi discipline de cardio-oncologie, bineînțeles că o sesiune dedicată acestei teme nu putea lipsi din acest curs, iar dna dr. Maria Florescu ne-a subliniat importanța evaluării ecocardiografice inițiale și seriata a pacientului în tratament cu citostatice, și cât de importantă este evaluarea FE la acești pacienți și că acesta ar fi cel mai bine de evaluată prin metoda 3D; implicația esențială este legată de importanța depistării cât mai precoce a cardiotoxicității citotoxicelor. O cardiomiopatie special discutată de Dr. Ana Fruntelată, este cea asociată cu boala Fabry și care ca și dna dr. Ruxandra Jurcuț ne-a atras atenția asupra importanței de a ne gândi atunci când facem diagnosticul diferențial al hipertrofiei de VS mai ales la bărbați cu HVS ecografic și electric, și eventual alte semne sistemice (boală renală, angiokeratoame, etc).

Ultima parte a cursului a fost dedicată **cardiomiopatiei restrictive**, și dr. Diana Zamfir ne-a prezentat un caz “clasic” al unui pacient cu cardiomiopatie restrictivă, la care pornind de la aspectul particular ecocardiografic s-a pus diagnosticul de amiloidoză și de



mielom multiplu. Evaluarea ecocardiografică a pacientului cu cardiomiopatie restrictivă și modul în care facem



diagnosticul diferențial cu pericardita constrictivă a fost ilustrat de dna dr. Ruxandra Beyer, iar dnul conf. dr. Ioan Mircea Coman ne-a prezentat utilitatea metodelor noi de imagistică în evaluarea cardiomiopatiei restrictive și a diverselor sale etiologii. În finalul cursului dna prof. dr. Carmen Ginghină ne-a prezentat evaluarea integrată cardiologică a unui pacient cu amiloidoză, subliniind acele aspecte ecocardiografice care ne pot sugera la un pacient cu cardiomiopatie restrictivă prezența amiloidozei.

La finalul zilei, audiența a plecat cu numeroase mesaje pentru cardiologul clinician în ceea ce privește atât imagistica în diagnosticul diferențial al diverselor forme de boală a miocardului, cât și importanța urmăririi unor elemente sugestive pentru boli sistemice atunci când evaluăm pacienții cu cardiomiopatii.

Dr. Adriana Mursă

CURSUL ELOGIU – ediția 2015
(Electrocardiograma În Unele afecțiuni cardiovasculare)
 București, 20.03.2015

Intr-o atmosferă plăcută oferită de Hotelul Ramada Plaza din București, o nouă ediție a cursului ELOGIU a avut loc vineri, 20 martie 2015. Ținând seama de interesul arătat de medici din diferite specialități la edițiile anterioare ale cursului (cea de acum fiind de fapt cea de a 17-a ediție!) referitor la această „bătrână” explorare cardiacă neinvazivă, Societatea Română de Cardiologie a dorit reluarea acestui curs având ca directori pe **Prof. Dr. Eduard Apetrei** și **Dr. Radu Ciudin**.

În deschiderea cursului, **Dr. Mihaela Rugină** a sistematizat didactic noțiunile privind electrocardiograma normală, iar, în continuare, **Dr. Costel Matei** a exemplificat capcanele în care putem fi atrași dacă ne bazăm exclusiv pe interpretarea automată a traseelor ECG de către aparatele, din ce în ce mai performante, pe care le avem la dispoziție. Mai rar discutate la cursurile de electrocardiografie, blocurile de ramură de diferite tipuri au fost amănunțit detaliate de **Dr. Mihaela Rugină**. **Prof. Dr. Carmen Ginghină** a continuat cu exemplificarea printr-o bogată colecție imagistică a modificărilor legate de tulburările hidroelectrolitice, deseori trecute cu vederea atunci când interpretăm o electrocardiogramă. Subiectul vast al modificărilor ECG la pacientul cu valvulopatii a fost „disecat” în amănunt de **Prof. Dr. Eduard Apetrei** în încheierea sesiunii de dimineață.

Partea a doua a cursului a fost deschisă de **Dr. Radu Ciudin** care a reușit să ne facă să înțelegem mai bine particularitățile ECG la pacienții ce sunt purtători de cardiostimulatoare permanente și defibrilatoare cardiace implantabile. Atenția participanților a fost apoi captată de prezentarea aspectelor

electrocardiografice în angina stabilă și sindroamele coronariene acute fără supradenivelare ST (**Prof. Dr. Maria Dorobanțu**) și în infarctul miocardic cu supradenivelare ST (**Prof. Dr. Carmen Ginghină**) cu integrarea datelor electrocardiografice în contextul tabloul clinic și enzimatic al pacientului, conform recomandărilor actuale ale ghidurilor de practică medicală. Particularitățile electrocardiografice ale pacienților cu cardiomiopatii au fost discutate pe larg de **Prof. Dr. E. Apetrei**. În continuare, atenția s-a mutat asupra cordului drept, uneori pe nedrept neglijat datorită modificărilor ECG mai discrete, **Prof. Dr. Doina Dimulescu** prezentând detaliat modificările ce apar în cordul pulmonar și cele din hipertensiunea pulmonară. Subiect ceva mai dificil pentru medicii practicieni, modificările electrocardiografice la pacienții cu boli cardiace congenitale au fost



prezentate de **Dr. Ioana Ghiorguiu**.

Cea de a treia sesiune a cursului a debutat cu discutarea de către **Dr. Radu Ciudin** a problemelor de

diagnostic pe care le putem întâlni în fața unui traseu cu tahicardie cu complex QRS larg și a modului în care diagnosticul diferențial trebuie făcut în această situație. Răspunsul cardiovascular și modificările ECG ce apar în cursul efortului, precum și utilitatea acestei metode neinvazive de evaluare la pacientul cu boală cardiacă ischemică au constituit baza prezentării făcute de **Dr. Daniel Gherasim**. Evaluarea prin monitorizare continuă ambulatorie a electrocardiogramei (examenul Holter ECG), cu exemplificări și indicații de natură practică, a fost detaliată pe parcursul prezentării făcute de **Dr. Costel Matei**. În continuare, **Prof. Dr. Doina Dimulescu** a dezbătut problematica unor sindroame ceva mai recent descrise în literatură, sindromul Brugada și displazia aritmogenă de VD, a căror recunoaștere precoce și

tratament adecvat pot salva vieți, cunoscut fiind riscul crescut de moarte subită al pacienților cu aceste afecțiuni. Ultimele picături de energie ale participanților, înregistrați în număr de cca 120, cărora li s-au adăugat numeroși studenți și rezidenți, au fost stoarse de **Dr. Daniel Gherasim** care s-a referit în încheierea cursului la sindroamele QT lung și QT scurt.

Ca o concluzie a acestei manifestări științifice putem spune că, în consens, lectorii au apreciat interesul participanților care au făcut ca sala să fie plină pe toată durata cursului, lucru de natură să ne mulțumească și să ne motiveze pentru ediția viitoare ce va avea loc în luna iunie la Craiova.

Dr. Costel Matei

PUBLICATII - GRUPURILE DE LUCRU ALE SOCIETĂȚII ROMÂNE DE CARDIOLOGIE

<http://www.cardioportal.ro/grupuri-de-lucru/>



Februarie 2015

CONEXIUNI

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE
GRUPUL DE LUCRU "CARDIOLOGIE DE URGENTĂ"



PRECIPIO, RECUPERATIO

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE
GRUPUL DE LUCRU „CARDIOLOGIE PREVENTIVĂ”



ECOFORUM

nr. 10/2014

Newsletter al Grupului de lucru de Ecocardiografie și alte Metode Imagistice

CURS HIPERTENSIUNEA ARTERIALĂ – DE LA GHIDURI LA PRACTICĂ 20 martie 2015, Caransebeș

Hipertensiunea arterială – o discuție ne-eclipsată la Caransebeș

Caravana cursurilor Grupului de Lucru de Hipertensiune Arterială s-a oprit în Caransebeș într-o zi de coincidențe astrale, inclusiv a eclipsei de soare care a făcut însă lumină asupra elementelor de fiziopatologie și tratament al HTA în prezența unei audiențe impresionant de numeroasă. Cursul a fost organizat în trei sesiuni dedicate stabilirii diagnosticului de HTA, a etiologiei HTA și complicațiilor sale.

Prima sesiune a fost dedicată stabilirii diagnosticului de HTA pornind de la noțiuni elementare de măsurare a HTA dar care sunt frecvent uitate în practica clinică atât de aglomerată. Prof. Dr. Daniela Bartoș, Președintele Grupului de lucru de HTA, a explicat cei zece pași necesari în măsurarea TA, de la pregătirea bolnavului până la alegerea manșetei corecte și măsurarea obligatorie la ambele brațe și la gambe. Metodele de măsurare a TA au fost completate de Dr. Ana Maria Daraban cu o discuție despre monitorizarea automată a TA pe 24 de ore și automăsurarea TA la domiciliu, exemplificând cum trebuie „citite” valorile obținute prin aceste 2 metode atât de utile pentru practician. Ambele prezentări s-au încheiat cu invitația de a participa la Conferința Grupurilor de lucru de la Sibiu și mai ales la evenimentul organizat de Grupul de lucru de HTA la Casa Inimii cu titlul „Eu am grija de tensiunea mea. Tu?” unde sunt pregătite surprize dedicate Zilei internaționale a HTA. Următoarea prezentare, a dnei Dr. Elisabeta Bădilă, secretara GL HTA, fost dedicată

actualităților aduse de ghidurile americane publicate la sfârșitul anului 2014 cu realizarea de paralele foarte utile între recomandările ghidurilor de HTA de peste ocean și a celui din 2013, al Societății Europene de Cardiologie, ghid la care în mod geografic trebuie să aderăm. Sesiunea a fost încheiată de conferința dedicată evaluării riscului global la pacientului hipertensiv a dl-ui Prof. Dr. Lucian Petrescu (Timișoara) care a exemplificat scorurile de risc utilizate și modul în care se judecă intervențiile terapeutice în funcție de riscul evaluat.

A doua sesiune a fost dedicată evaluării afectării vasculare în HTA, conferința dl-ui Prof. Dr. Tiberiu Nanea a sumarizat metodele de evaluare vasculară la pacientul hipertensiv exemplificând foarte frumos prin imagini revelatoare tehnicile implicate și în mare parte diagnosticului HTA secundare. S-a pornit de la o întrebarea „HTA secundară – când ne gândim la ea?”, la care dna Dr. Ana Maria Vintilă a răspuns printr-o conferință excelentă în care gândirea practică a fost caracteristica principală. Dl. Dr. Claudiu Stoicescu a reușit să ne convingă că există tratament dincolo de medicație, abordând un subiect controversat, cel al denervării de artere renale și prezentând elemente pro și contra derivate din literatura recentă pentru această procedură. Dna Prof. Dr. Minerva Muraru a încheiat sesiunea cu un subiect foarte actual și anume acela al sindromului de apnee obstructivă în somn, o cauză frecventă de HTA în lumea actuală dominată de obezitate. Elementele de diagnostic și tratament pentru SAS la un pacient hipertensiv au fost diacutate în detaliu mesajul pentru practician fiind acela de a ne



gândi și la această cauză de secundară de HTA chiar și la pacienții normoponderali.

Ultima sesiune a fost dedicată comorbidităților și afectării de organ țintă în HTA. Prof. Dr. Daniel Lighezan a analizat asocierea între HTA și insuficiență cardiacă subliniind particularitățile de evaluare și tratament în cazul asocierii celor două patologii. A cedat ștafeta apoi domnului Prof. Dr. Romulus Timar care a punctat particularitățile pacientului hipertensiv și diabetic. Mai mult, a solicitat sala într-o provocare de a trata un pacient cu diabet zaharat, hipertensiune și obezitate atât din punctul de vedere al cardiologului dar și al diabetologului. Dl. Dr. Bob Flaviu a continuat discuția afectării de organ țintă cu boala cronică de rinichi răspunzând la câteva întrebări stringente din domeniu precum ținta terapeutică a valorilor TA la pacientul cu boala cronică de rinichi, dacă proteinuria este importantă în definirea medicației antihipertensive, arătând importanța alegerii medicamentului în funcție și de gradului de microalbuminurie și nu în ultimul rând a punctat faptul

că "Este mai important să știm ce pacient are boala, decât ce boală are fiecare pacient" indicând importanța individualizării atât a evaluării cât și a tratamentului pacientului cu asocierea HTA și boală cronică de rinichi. Prof. Dr. Mircea Cintează a încheiat discuția despre afectarea de organ țintă cu asocierea fibrilației atriale disecând mecanismele fiziopatologice de asociere HTA și fibrilație atrială dar și dezbătând opțiunile terapeutice atât în ceea ce privește terapia "up stream" cât și medicația tratamentului anticoagulant oral în conjuncție cu evaluarea riscului de sângerare.

Cursul a fost încheiat de cei doi conducători de curs, dna. Prof. Bartoș Daniela și dna. Dr. Elisabeta Bădilă reamintind invitația de a participa la Conferința grupurilor de lucru de la Sibiu unde GL HTA va organiza atât conferințe dar și evenimente de Ziua Internațională a HTA.

Dr. Ana Maria Daraban
Dr. Elisabeta Bădilă

CURS ARITMII CARDIACE 20 martie 2015, Sibiu



Grupul de Lucru Aritmii a organizat primul curs din acest an în data de 20 martie la Sibiu sub sigla ARCA - "Aritmii Cardiacă".

Cursul a reprezentat o tentativă ambițioasă de a expune auditoriul cele mai noi concepte ale aritmologiei moderne, punându-se accentul pe partea practică prin prezentări și discuții pe marginea unor serii de cazuri clinice. Cursul s-a desfășurat în trei sesiuni, fiecare fiind dedicată unei arii specifice, respectiv evaluarea și tratamentul non-invaziv al aritmiilor, indicațiile și evaluarea dispozitivelor implantabile, și, în fine, evaluarea și terapia intervențională în aritmii. În cadrul fiecărei sesiuni, prima prezentare a revenit unui leader de opinie, acesta având misiunea de a introduce în tema publicul cu aspectele teoretice generale, punându-se accentul pe ultimele ghiduri de diagnostic și tratament europene. Părți introductive i-au urmat prezentări de

cazuri clinice, câte trei în fiecare sesiune, care, pe lângă exemplificarea folosirii în practică curentă a ghidurilor, au reușit, prin particularitățile lor, să stârnească discuții extrem de incitante și de interesante între cei prezenți. Astfel participanții au sfârșit prin a fi antrenati într-un eveniment de o înaltă ținută academică, cu o latură interactivă importantă, la care a contribuit și excelenta organizare care a o oferit inclusiv posibilitatea de vot electronic. De remarcat de asemenea că printre lectorii acestei ediții ARCA s-au numărat reprezentanți din cinci centre universitare, atestând pe de o parte dezvoltarea aritmologiei în România, cât și foarte bună colaborare la nivel universitar între centre. Prima ediție pe 2015 a cursului ARCA a fost per ansamblu un success, parțial umbrat de un nivel de participare sub estimări, ce reamintește necesitatea unei promovări mai susținute a aritmologiei în rândul medicilor din România, în special cei cardiologi non-intervenționiști, medici interniști și de familie.

Dr. Alexandru Deutsch



INIMA ȘI SPORTUL 20 martie 2015, Oradea

CURS ORGANIZAT DE CĂTRE GRUPUL DE LUCRU DE PREVENȚIE ȘI RECUPERARE CARDIOVASCULARĂ

Odată cu sosirea primăverii preocuparea pentru o viață sănătoasă -din care sportul nu poate lipsi- capătă un nou suflu, reînnoindu-se dorința de a fi mai riguroși în deciziile de a adopta și menține un stil de viață sănătos. Iată că în întâmpinarea acestei dorințe a venit și cursul organizat de Grupul de Lucru de Prevenție și Recuperare a Bolilor Cardiovasculare al Societății Române de Cardiologie (SRC) în data de 20 martie la Oradea, un oraș din vestul țării cu o bogată tradiție în ceea ce privește integrarea activității fizice, a sportului în programele de prevenție și recuperare a bolilor cardio-vasculare.

Cursul care a abordat pentru prima oară tematica sportului prin prisma cardiologului, a fost organizat în trei sesiuni pe întreaga durată a zilei încercând astfel să acopere o tematică amplă de la particularitățile cardio-vasculare ale sportivului de performanță, trecând prin modificările observate la cordul sportivilor din această categorie și ajungând la tulburările de ritm întâlnite la aceștia precum și la

recomandările legate de tipul sportului ce poate fi practicat după un eveniment cardio-vascular major de tip infarct miocardic acut și/sau în cazul unor tulburări de ritm.

Misiunea deschiderii cursului și implicit a sesiunii de dimineață a revenit D. lui Prof. Dr. Mircea Popescu (Oradea) în calitate sa de Președinte al Grupului de Lucru, Director de Curs dar și reprezentant al orașului gazdă fiind secondat cu succes de către Prof. Dr. D. Zdrengea (Cluj-Napoca) cel de-al doilea Director de Curs.

Prima parte a Cursului a fost structurat într-o manieră clară pornind de la prezentarea Prof. D. Zdrengea care a reamintit în prezentarea domniei sale datele privind “Fiziologia efortului la sportive”, urmată de precizarea legată de modificările electro cardiografice fiziologice ale sportivilor de performanță. Pentru ca s-a dorit a fi un curs interactiv în care comunicarea cu participanții din sala (veniți în număr mare, peste 110 persoane) să fie regula și nu excepția, sesiunile de prezentări orale s-au intercalat cu exemplificări din practica clinică (prezentarea unor particularități electrocardiografice observate la sportivii echipei locale de baschet făcută într-o manieră grafică extrem de atractivă și dinamică de către Dr. Emilia Babeș-Oradea) sau după enumerarea “Particularităților tulburărilor de ritm la sportivi” făcută de Prof. Dr. Mircea Popescu. Au fost prezentate și discutate 3 cazuri de sportivi de performanță din Clinica de Cardiologie a IUBCV “Prof. Dr. C.C. Iliescu” București cu tulburări de ritm ventricular cu impact hemodinamic sever și precum și soluțiile de rezolvare aplicate. Prima sesiune s-a încheiat după dezbateri extreme de interesante între sala, moderatorii și lectorii cu promisiunea respectată de completare a răspunsurilor cu datele ce au fost prezentate în a doua



și a treia parte a Cursului privind nu numai impactul sportului de performanță asupra remodelării adaptative fiziologice a cordului la efort susținut, dar și a altor aspecte legate de patologia întâlnită la sportivul de performanță.

În a doua parte a Cursului moderată de Prof. Dr. Mircea Popescu (Oradea) și Prof. Florin Mitu (Iași) după trecerea în revistă a datelor privind “Ischemia și hipertrofia miocardică la sportivi”(Dr. G. Gușetu- Cluj Napoca), a urmat exemplificarea acestor modificări prin prezentări de caz din Clinica Cardiologie Timișoara (Dr. Mircea și Stela Iurciuc). Într-o succesiune firească Prof. Dr. Dana Pop (Cluj-Napoca) a prezentat recomandările de “Ghiduri de screening cardiac la sportivi” ca și instrument de evaluare cardiacă înainte de efectuarea unui sport de performanță și de asemenea de evaluare pe parcursul carierei acestuia, precum și reversul adică ce “Activități sportive sunt premise în cardiopatia ischemică” prezentate de Prof. F. Mitu (Iași) iar exemplificarile provenite din experiența clinică a Clinicii de Recuperare Cardiovasculară de la Iași au fost sintetizate în cazurile clinice prezentate de Dr. Magda Mitu. Dialogul ce a urmat între lectori și participanți a demonstrat interesul crescut față de tematica abordată, iar întrebările cu caracter practic demonstrând că există preocupări reale privind cele

mai adecvate recomandări la diversele categorii de sportivi, dar și la pacienții cu cardiopatie ischemică. Cea de-a treia sesiune care a încheiat Cursul “Inima și Sportul”, moderată de Prof. Dr. Mircea Popescu (Oradea) și Dr. Iulia Kulcsar (București) a fost dedicată prezentării “Efectelor sportului de performanță la cardiac” (M.Iurciuc- Timișoara), a “Activitatilor sportive în cazul tulburărilor de ritm” (Iulia Kulcsar-București) cu exemplificare printr-o prezentare caz (Prof. Dr. L.Lazar-Oradea). Descrierea “ Activităților sportive în alte boli cardiovasculare” a revenit Prof. Dr. D. Zdrengea, iar exemplificarea printr-un caz clinic “HTA și activități sportive” a aparținut Dr. Mihaela Suceveanu-Covasna. În încheierea Cursului recomandările de “Ghiduri de activitate sportivă la cardiac” au fost prezentate de Prof. Dr. Dana Pop (Cluj-Napoca).

Discuțiile care au avut loc la încheierea sesiunii nu au făcut decât să întărească impresia unei zile pline de informații utile și cu siguranță extrem de interactive, încheind astfel o zi în care sportul a fost suveran într-o frumoasă zi de primăvară oradeană.

Dr. Iulia Kulcsar



CURS AORTA – CORELAȚII ANATOMO CLINICE 21 martie 2015, București



Societatea Română de Cardiologie

AORTA CORELAȚII ANATOMO-CLINICE

21 Martie 2015, Hotel Novotel, București



Directori de curs

Dr. Ovidiu CHIONCEL

Prof. Dr. Vlad ILIESCU

Lectori

Prof. Dr. Florin FILIPOIU

Prof. Dr. Ioana LUPESCU

Prof. Dr. Cezar MACARIE

Prof. Dr. Serban MIHĂILEANU

Conf. Dr. Bogdan A. POPESCU

Dr. Laura ANTOHI

Dr. Anca Filip FLINTOACĂ

Dr. Oana IONIȚĂ

Dr. Anca MATEESCU

Dr. Daniela ANGHELINA

Dr. Adrina BĂLAN

Dr. Diana GRIGORE

Dr. Răzvan RADU



Curs creditat EMC

Pentru informații - Societatea Română de Cardiologie -
Tel./Fax: 021 250 01 00, office@cardiportal.ro

Cu sprijinul:

AstraZeneca

Boehringer
Ingelheim

PHILIPS

În data de 21 martie 2015, la București, s-a desfășurat Cursul « **Aorta- Corelații Anatomico-Clinice** ».

Cursul s-a desfășurat ca urmare a unei inițiative comune a Societății Române de Cardiologie și a Societății Române de Chirurgie Cardiovasculară. Directorii acestui curs, Dr Ovidiu Chioncel și Prof Dr Vlad Iliescu, au subliniat în introducere cooperarea

dintre cele două societăți și inițiativele comune. Cel care a deschis acest curs a fost Președintele Societății Române de Cardiologie, Dr. Tatu-Chițoiu, acesta prezentând și unele dintre proiectele principale ale societății, cele de prevenție primară și cel de conștientizare a populației asupra infarctului miocardic acut prin campaniile multimedia.

Structura cursului a inclus 3 sesiuni distincte, fiecare dintre ele acoperind o altă patologie a aortei și desfășurându-se în prezența unor lideri de opinie din România, reunind specialități diferite interconectate (anatomie, cardiologie, chirurgie cardio-vasculară și imagistică).

Prima sesiune a fost începută prin prezentarea Prof. Dr Florin Filipoiu a « Anatomiei valvei aortice », explicată prin intermediul unor imagini personale de disecție a cordului. Patologia stenozei aortice, varietatea formelor clinice și indicațiile chirurgicale au fost prezentate de către Conf. Dr. Bogdan Popescu, Președintele Asociației Europene de Imagistică a ESC. Dr. Oana Ioniță a prezentat diagnosticul « Regurgitării Aortice » și a indicațiilor acestuia de tratament. Sesiunea teoretică a fost încheiată de către Prof. Dr. Cezar Macarie, care prin experiența vastă din acest domeniu a prezentat atât



parametrii ecocardiografici de evaluat a protezelor valvulare, timingul acestor evaluări și recunoașterea complicațiilor specifice.

În a doua sesiune, Prof. Dr. Florin Filipoiu a explicat noțiuni de anatomie pe înțelesul cardiologului practician despre anatomia rădăcinii aortice. Evaluarea imagistică complexă a aortei a fost prezentată de către domnul Prof. Dr. Șerban Mihăileanu prin evaluarea ecocardiografică, respectiv importanța măsurătorilor ecocardiografice a inelului aortic funcțional și a înțelegerii dinamicii rădăcinii aortice în raport cu structurile din jur. Celelalte tehnici de explorare imagistică utilizate, respectiv « CT și IRM în patologia aortei », au fost prezentate din perspectiva radiologului prin Prof. Ioana Lupescu.

În a treia sesiune, patologia anevrismelor de aortă a fost acoperită de către Dr. Laura Antohi, iar Dr. Ovidiu Chioncel a punctat importanța indicelui de suspiciune în alegerea modalității de investigație în cadrul sindroamelor aortice acute. Partea teoretică a sesiunii a fost încheiată de către domnul Prof. Dr. Vlad Iliescu, acesta prezentând modalitățile de tratament

atât chirurgical deschis cât și endovascular în sindroamele aortice acute, în prezența existenței unui examen imagistic corespunzător pentru alegerea diferitei metode terapeutice.

La sfârșitul fiecărei sesiuni, s-a încercat punctarea și înțelegerea detaliilor teoretice prin exemplificarea unor scenarii clinice. Aceste scenarii clinice nu puteau fi înțelese mai bine dacă aceste sesiuni nu erau unele interactive, atât cu întrebări din partea publicului și a profesorilor cât și răspunsuri bine punctate ale experților din domeniile respective. În privința patologiei valvei aortice, aceasta a fost exemplificată de Dr Anca Mateescu și de Dr Laura Antohi, iar în patologia aortei, scenariile clinice prezentate au încercat acoperirea unei patologii vaste, cel puțin a celei acute. Acestea au fost prezentate atât din perspectiva

radiologului (Dr. Anca Filip Filintoaca) cât și a cardiologului (Dr. Răzvan Radu, Dr. Diana Grigore, Dr. Daniela Anghelina, Dr. Adriana Bălan).

Sala a fost neîncăpătoare pentru cei 130 participanți, majoritatea fiind cardiologi.



Dr.Ovidiu Chioncel

Curs
URGENTE CARDIOVASCULARE ÎN SITUAȚII SPECIALE
Constanța, 27 martie 2015
Organizat de Grupul de Lucru de Cardiologie de Urgență

În 27 martie, în sala de conferințe a hotelului IBIS din Constanța, a avut loc cursul de **Urgențe cardiovasculare în situații speciale**, organizat de Grupul de lucru de Cardiologie de Urgență al Societății Române de Cardiologie. Directorii cursului au fost Conf. Dr. Diana Țînt, dr. Valentin Chioncel și dr. Gabriel Tatu Chițoiu.

Cursul a beneficiat de un program foarte dens, pe parcursul a peste 8 ore fiind prezentate cazuri clinice deosebit de interesante, centrate pe patru patologii.

Prima sesiune a fost dedicată infarctului miocardic acut care a fost prezentat în diferite circumstanțe clinic dificile: la pacientă cu diabet zaharat tip I și hemoragie digestivă superioară (dr. Irinel Parepa, Constanța), la gravidă (Conf. Dr. Diana Țînt), la pacient cu insuficiență renală (dr. Valentin Chioncel, București) și în contextul unei etiologii embolice, cu localizare multiplă (dr. Gabriel Tatu Chițoiu, București).

A urmat o sesiune interactivă de prezentare a unor electrocardiograme dificile, susținută de



dr. Gabriel Tatu Chițoiu împreună cu d-na Prof. Elvira Craiu din Constanța.

Un caz interesant care a adus în discuție moartea subită resuscitată la o pacientă cu prolaps al valvei mitrale, a fost prezentat de către dn. Dr. Constantin Luca din Timișoara.

Sesiunea dedicată tromboembolismului pulmonar a cuprins un caz deosebit de complex impecabil rezolvat de către colegii de la Iași (Conf. Dr. Antoniu Petriș), un caz de tromboembolism pulmonar recidivant (dr. Răzvan George Maxim, Constanța) și un caz de tromboembolism pulmonar masiv asociat unui cancer ovarian (Dr. Laura Mazilu, Constanța).

Sindroamele coronariene cu etiologii și prezentări neobișnuite au fost exemplificate și elegant prezentate de către Prof. Laurențiu Șorodoc (Iași) și Prof. Tiberiu Nanea (București), iar problemele de diagnostic diferențial au fost frumos prezentate și exemplificate de către dr. Cristian Gheorghe Chiriac și dr. Luminița Matei (Constanța).



Ultima sesiune de prezentări a fost dedicată hipertensiunii arteriale, care pare a nu fi o întotdeauna o patologie banală, iar puseele hipertensive cu manifestări neurologice pot pune uneori importante probleme de diagnostic diferențial (dr. Anca Rădulescu, Constanța) și probleme speciale de tratament la pacienții dializați, așa cum a prezentat foarte frumos și didactic d-na Conf. Liliana Ana Tuță din Constanța.

Cursul s-a bucurat de o prezență numeroasă și un auditoriu atent și activ, discuțiile depășind pe alocuri timpul alocat prezentării propriu zise. În ciuda programului dens, am încheiat cursul cu sala aproape plină, dovedind faptul că prezentarea cazurilor clinice

centrate pe teme de interes atât pentru medicii cardiologi, cât și pentru medicii interniști, medici de familie și chiar medici rezidenți, constituie un format de dezbateră medicală ce se bucură de popularitate și își dovedește utilitatea.

Mulțumim tuturor colegilor din Constanța și din țară pentru contribuția importantă la succesul acestui curs, prin participarea cu cazuri extrem de interesante și foarte frumos prezentate.

Dorim să menținem acest format de curs și în continuare și vă așteptăm în toamnă la Craiova.

Conf. Dr. Diana Țiț

CAMPANIA ȘI TU POȚI SALVA O VIAȚĂ! - CONSTANȚA



INITIERE IN
De la teorie **EKG**
25-26 la practica
Aprilie

Organizator
ASMTMC in colaborare cu
Societatea Romana de Cardiologie
Filiala Constanta

Coordonatori stiintifici
Dr. Anca Mihaela Radulescu
Asist. Univ. Dr. Lucia Cojocar
Asist. Univ. Dr. Constantin Andrei Rusali

Contact
Elis
Dragu
0735 267 247

Contact
Mihai
Spalatel
0752 657 338

SOCIETATEA ROMANA DE CARDIOLOGIE ASMTMC



Programul național "Si tu poti salva o viata !" destinat initiierii în efectuarea măsurilor elementare de resuscitare cardio-respiratorie a elevilor.

Perioada de desfasurare:

06.04.2015-12.04.2015, cand va avea loc în școli evenimentul "Saptamana altfel".

Grupul tinta:

elevi clasa a 7-a (vârsta 13-14 ani) și a 9-a (vârsta 15-16 ani).

Tematica:

- ☐ Identificarea stopului cardio-respirator
- ☐ Solicitarea ajutorului local sau telefonic – cunoașterea numărului unic de urgență 112
- ☐ Comunicarea cu dispecerul serviciului de urgență
- ☐ Asigurarea permeabilității căilor aeriene
- ☐ Compresia toracică
- ☐ Funcționarea AED

Instructori: voluntariat al membrilor Societatii Romane de Cardiologie după înscriere (date de trimis la antoniupetris@yahoo.ro):

Nume prenume instructor (medic)	Grad profesional	Zona de activitate (școală/liceu; oraș/județ)	Date contact instructor

Materiale pentru prezentare:

- Draft prezentare .ppt (aprobat SRC) + material video
- Scrisoare de intenție / invitație adresată unității școlare implicate

Evaluare post prezentare:

- scurt chestionar (anexat);
- exprimarea prin desen a principalelor noțiuni referitoare la resuscitare reținute de către elevi.

Datele obținute vor fi trimise la adresa de e-mail sus-mentționată pentru a fi prelucrate statistic și integrate în cadrul unei prezentări/publicații pe tema educației în resuscitare cu menționarea contribuției tuturor colaboratorilor.

Va mulțumim pentru participare !

Gabriel Tatu-Chitoiu

Președintele Societatii Romane de Cardiologie

Antoniu Petris

Secretarul Societatii Romane de Cardiologie

ÎN ATENȚIA MEMBRILOR SOCIETĂȚII ROMÂNE DE CARDIOLOGIE

Stimate Coleg,

Vă adresăm rugămintea de a ne ajuta la completarea informațiilor din tabelul de mai jos referitoare la activitatea D-voastră:

Nume prenume medic	Activitate in domeniul public/ privat/ ambele (denumire institutie)	Grad profesional (medic primar, specialist, rezident)*	Grad didactic (asistent, sef lucrari, conferentiar, profesor univ.)	Funcție (șef clinica/ secție sau coordonator USTACC/ Laborator Cateterism)	Adresa de corespondenta (judet, oras, strada, nr, cod postal)	Adresa e-mail	Telefon

*in cazul existenței a doua specialități vă rugăm să menționați gradul profesional pentru fiecare dintre acestea (ex. medic primar medicină internă, medic specialist cardiolog).

Aceste informații sunt absolut necesare pentru actualizarea bazei de date a

medicilor cardiologi din România, inclusiv pentru „Anuarul SRC 2015”.

Așteptăm răspunsul Dumneavoastră pe adresa de email
office@cardioportal.ro

Vă mulțumim pentru sprijinul acordat!

Cu deosebită stimă,

Dr. Gabriel Tatu Chițoiu
Președinte SRC

Conf. Dr. Antoniu Petriș
Secretar SRC





TAXA DE PARTICIPARE PÂNĂ LA DATA DE 01.04.2015

Rezidenți – 80 lei

Membri SRC – 200 lei

Non-membri SRC – 300 lei

TAXA DE PARTICIPARE ÎN TIMPUL CONFERINȚEI

Rezidenți – 120 lei

Membri SRC – 270 lei

Non-membri SRC – 350 lei

<http://www.conferintagl.ro/inscrieri/>

**ÎNREGISTRAREA PARTICIPANȚILOR
SE FACE NUMAI ONLINE**

Programul include o serie de cursuri practice, sesiuni adresate tinerilor cercetători și asistentelor medicale:

- Curs ECG pentru asistentele medicale din USTACC (din zona Sibiu și județele limitrofe)
- Sesiunea Asistentelor Medicale
- Sesiunea Tinerilor Cercetători
- Electrocardiogramă comentată
- Curs de resuscitare cardiopulmonară - <http://www.conferintagl.ro/cursuri/>

facebook.

<https://www.facebook.com/ConferintaNationalaSRC>



SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL DE CARDIOMIOPATIE HIPERTROFICĂ

9-10 mai 2015, Sala Atlass, Hotel Ramada, Sibiu



Scientific program/Program științific

16.00-17.30	Opening remarks Hypertrophic cardiomyopathy – general data Chairpersons: <i>Eduard Apetrei, Frank Flachskampf</i> 1. General data (epidemiology, etiology) – Nuno Cardim, Lisabona 2. Clinical picture of HCM – Carmen Ginghină, Bucharest 3. Electrocardiography – Eduard Apetrei, Bucharest 4. Diagnostic workup in cardiac hypertrophy – Ruxandra Jurcuț, Bucharest
18.00-19.30	Imaging in HCM Chairpersons: <i>Adriana Ilieșiu, Gerard Maurer</i> 1. Echocardiography – Bogdan A. Popescu, Bucharest 2. Differential diagnosis HCM–athletes heart–hypertension – Maurizio Galderisi, Napoli 3. Cardiac magnetic resonance in HCM – Udo Sechtem, Stuttgart 4. Imaging algorithm in HCM – Nuno Cardim, Lisabona
9.30-11.00	Diagnostic elements in HCM Chairpersons: <i>Adina Ionac, Hubert Seggewiss</i> 1. Genetics in HCM: from diagnosis to counseling – Kristina Haugaa, Oslo 2. Beyond hypertrophy – mitral regurgitation in HCM – Gerard Maurer, Viena 3. Coronary artery imaging – Stefan Moț, Cluj Napoca 4. Rythm and conduction disturbances in HCM – Radu Ciudin, Bucharest
11.30-13.00	Treatment in HCM Chairpersons: <i>Nuno Cardim, Paolo Ferrazzi</i> 1. Pharmacologic treatment – Ioan Mircea Coman, Bucharest 2. Surgical treatment – Paolo Ferrazzi, Bergamo 3. Interventional treatment – Hubert Seggewiss, Schweinfurt 4. Sudden death prevention – Frank Flachskampf, Uppsala

Taxa de înscriere

Rezidenți – 100 lei

Membri SRC (Medici specialiști, primari) – 200 lei

Non-membri SRC (Medici specialiști, primari) – 250 lei

Pachet comun cu Conferința Națională a Grupurilor de Lucru

Rezidenți – 150 lei

Membri SRC (Medici specialiști, primari) – 350 lei

Non-membri SRC (Medici specialiști, primari) – 400 lei

ÎNREGISTRAREA PARTICIPANȚILOR SE FACE NUMAI ONLINE. DUPĂ EFECTUAREA PLĂȚII, VĂ RUGĂM SĂ COMPLETAȚI FORMULARUL <http://www.conferintagl.ro/taxe-inscriere-simpozion-cmh/>

CONGRESUL EUROPEAN DE CARDIOLOGIE

29 AUGUST- 2 SEPTEMBRIE 2015, LONDRA, UK

[Submit your abstract](#) before 14 February 2015



EUROPREVENT – 14-16 MAY 2015, LISABONA, PORTUGALIA



Al 49-lea Meeting Anual al Asociației Europene de Cardiologie Pediatrică și Congenitală 20-23 MAI 2015, PRAGA, CECIA



HEART FAILURE – 23-26 MAI 2015, SEVILE, SPANIA



AGENDA MANIFESTĂRILOR SOCIETĂȚII ROMÂNE DE CARDIOLOGIE 2015

APRILIE		
REVASCULARIZARE ÎN STEMI/nonSTEMI <i>Directori de curs : Dr. Ș. Moț, Dr. D. Deleanu, Dr.I. Nedelciuc</i>	17 aprilie	Iași
CONFERINȚA NAȚIONALĂ DE ATEROTROMBOZĂ <i>Moderatori: Prof.Dr.E. Apetrei, Prof.Dr.C.Popa</i>	24 aprilie	București
MAI		
CONFERINȚA NAȚIONALĂ A GRUPURILOR DE LUCRU	7-9 mai	Sibiu
SIMPOZIONUL INTERNATIONAL DE CARDIOMIOPATIE HIPERTROFICA	9-10 mai	Sibiu
IUNIE		
HIPERTENSIUNEA ARTERIALĂ – DE LA TEORIE LA PRACTICĂ, DE LA GHIDURI LA PACIENȚI <i>Directori de curs: Prof.Dr.D. Bartoș, Dr.E. Bădilă</i>	5 iunie	Piatra Neamt
NOUTĂȚI IN TEP <i>Directori de curs: Conf.Dr.A. Petriș, Dr.G.Tatu Chițoiu, Conf.Dr. D.Țint,</i>	5 iunie	Iași
SIMPOZION ANUAL DE ACTUALITĂȚI ÎN CARDIOLOGIA INTERVENȚIONALĂ <i>Directori de curs: Dr.Ș. Moț, Dr.D. Deleanu, Dr.L.Zarma</i>	12 iunie	București sau Chișinău
ELOGIU <i>Directori de curs: Prof.Dr. E. Apetrei, Dr.R. Ciudin</i>	19 iunie	Craiova
ATRIUL STÂNG – CORELAȚII ANATOMO CLINICE <i>Directori de curs: Dr.O.Chioncel, Prof.Dr.Vlad Iliescu</i>	20 iunie	București
EXPERT MEETING CARDIODIAB	25-27 iunie	Poiana Brasov
SEPTEMBRIE		
CONGRESUL NAȚIONAL DE CARDIOLOGIE	17-19 SEPTEMBRIE	Sinaia
OCTOMBRIE		
REVASCULARIZARE ÎN STEMI/nonSTEMI <i>Directori de curs : Dr. Ș. Moț, Dr. D. Deleanu, Dr.V. Popa</i>	1 octombrie	Oradea
REVASCULARIZARE MIOCARDICĂ – DE LA GHIDURI LA PRACTICĂ <i>Directori de curs : Dr. D. Deleanu, Prof.Dr.L. Petrescu, Dr.A.Mereuță</i>	2 octombrie	Iași
INIMA ȘI SPORTUL (curs de cardiologie sportivă) <i>Directori de curs: Prof. Dr.M.I.Popescu, Prof.Dr.D.Zdrenghea</i>	9 octombrie	Brăila
IMAGISTICA IN CARDIOMIOPATII <i>Directori de curs: Dr. Ruxandra Jurcuț, Conf.Dr.Dr.B.A.Popescu</i>	16 octombrie	Iasi
ABORDAREA DIAGNOSTICA SI TERAPEUTICA MODERNA A PATOLOGIEI CARDIOVASCULARE PEDIATRICE SI NEONATALE <i>Directori de curs: Conf.Dr.Gabriela Doroș, Dr.Anca Popoiu</i>	22 octombrie	Timisoara

CARDIOCOAG <i>Directori de curs: Prof. Dr. D. Vinereanu, Prof.Dr. F.Mitu, Prof.Dr.D. Lighezan</i>	23 octombrie	Tirgu Mures
ZILELE CARDIOLOGICE “Prof.Dr.GEORGE.M.I.GEORGESCU”	29-31 octombrie	Iași
NOIEMBRIE		
CAZURI CLINICE DIFICILE IN INSUFICIENȚA CARDIACĂ <i>Directori de curs: Prof.Dr. C.Macarie, Prof.Dr.D.Vinereanu, Dr.O.Chioncel</i>	6 noiembrie	Timișoara
URGENTE CARDIOVASCULARE IN SITUATII SPECIALE <i>Directori de curs: Conf.Dr. D.Țînt, Dr.V.Chioncel, Dr.G.Tatu Chițoiu</i>	6 noiembrie	Craiova
ACTUALITĂȚI ÎN ARITMOLOGIE (ARCA 4) <i>Directori de curs: Dr.A.Deutsch, Dr.M. Grecu</i>	20 noiembrie	Craiova

Tehnoredactare
Florentina Jugureanu

Sponsor
Berlin Chemie Menarini

Zomen[®]

zofenopril
7,5 mg; 30 mg

REZISTENȚA VASCULARĂ SISTEMICĂ MEDIE
TINDE SĂ SCADĂ DUPĂ ADMINISTRAREA ZOMEN^{®1}



IMPACT BENEFIC SUPERIOR
AL ZOFENOPRIL^{*} FAȚĂ DE RAMIPRIL^{*} ASUPRA
EVENIMENTELOR CARDIOVASCULARE MAJORE^{§2}

Hipertensiune arterială

15-30 mg în administrări zilnice; maximum 60 mg/zi

Post-infarct miocardic acut

Ziua 1 și 2: 7,5 mg la 12 ore

Ziua 3 și 4: 15 mg la 12 ore

Începând cu ziua 5 și ulterior: 30 mg la 12 ore

Acest medicament se eliberează pe bază de prescripție medicală P6L.
Pentru informații suplimentare consultați Rezumatul Caracteristicilor Produsului.
Acest material promoțional este destinat profesioniștilor din domeniul sănătății.

1. Rezumatul caracteristicilor produsului Zomen, februarie 2012

2. Borghi C. et al.; Clinical Cardiol 2012; 35 (7): 416-423

^{*} În combinație cu acid acetilsalicilic
§ la pacienții cu disfuncție VS post IMA



**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

Berlin-Chemie A.Menarini SRL
Floreasca Business Park Corp A, Calea Floreasca 169A, Sector 1, București.
Tel./Fax: 021 2323432; 021 2330826
www.berlin-chemie.ro